

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/87/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717212012
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6717212012.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobkyne T. O. L., nar. XX. XX. XXXX, trvalým pobytom P. 5, XXX XX W., právne zastúpenej JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom so sídlom Dukelských hrdinov 22, 960 01 Zvolen, proti žalovanému BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, Phd., s. r. o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, o určenie, že žalovaný nie je oprávnený vykonávať práva z dohody o zrážkach zo mzdy, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, za účasti zamestnávateľa žalobkyne Stredná odborná škola obchodu a služieb, so sídlom M. R. Štefánika 8, 963 01 Krupina, IČO: 00 159 352, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 14Csp/183/2017-32 zo dňa 18. októbra 2017 takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Zvolen p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením zo dňa 18. októbra 2017 nariadil neodkladné opatrenie (I. výrok), ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov dlžníka) obsiahnutej v zmluve o úvere č. 2366259686 uzatvorenej medzi žalobkyňou a spoločnosťou Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 dňa 17. 09. 2013, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (II. výrok). V III. výroku uložil zamestnávateľovi žalobkyne Stredná odborná škola obchodu a služieb, IČO: 00 159 352, so sídlom M. R. Štefánika 8, 963 01 Krupina povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobkyne podľa dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov), obsiahnutej v zmluve o úvere č. 2366259686 uzatvorenej medzi žalobkyňou a spoločnosťou Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 dňa 17. 09. 2013, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. O trovách konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (IV. výrok).

Z dôvodov uznesenia vyplýva, že predmetom konania začatého 13. 10. 2017 je určenie, že žalovaný nie je oprávnený vykonávať práva k dohode o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) obsiahnutej v zmluve o úvere č. 2366259686 uzatvorenej stranami sporu 17. 09. 2013 (teda nie určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. 2366259686 ako je uvedené v označení predmetu sporu v žalobe a v záhlaví uznesenia okresného súdu) a je povinný nahradiť žalobkyňi trovy konania v rozsahu 100%.

Nariadenie neodkladného opatrenia o uložení povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka obsiahnutej v zmluve o úvere č. 2366259686 uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 17. 09. 2017 (správne má byť uvedené 17. 09. 2013, pozn. odvolacieho súdu) do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a uloženia povinnosti jej zamestnávateľovi zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobkyne podľa dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov), obsiahnutej v zmluve o úvere č. 2366259686 uzatvorenej medzi žalobkyňou a spoločnosťou Poštová banka, a.s., Bratislava, dňa 17. 09. 2013 do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej zdôvodnila neplatnosťou dohody o zrážkach zo mzdy od počiatku, keďže predstavuje pre ňu ako spotrebiteľku

neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vymedzenie zabezpečovacej pohľadávky a rozsahu zrážok zo mzdy v zmluve o úvere č. 2366259686 uzatvorenej 17. 09. 2013 žalobkyňou spolu s T. K. a Poštovou bankou a. s. Bratislava, aj rozsah zrážok zo mzdy sú neurčité, nepresne určené, a tým pádom neplatné. Podľa tvrdení žalobkyne dohoda o zrážkach zo mzdy s ňou nebola vopred individuálne dojednaná, musela ju akceptovať ako súčasť zmluvy o úvere, inak by jej úver poskytnutý nebol, čo by bolo v jej ťažkej životnej situácii neprípustné. Ide o formulárovú zmluvu spôsobujúcu značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky. Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprimeraná požiadavka žalovaného disponovať s majetkom žalobkyne, ktorá nespĺňa kritériá podľa § 34 Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“), a to označenie pohľadávky (vo vzťahu ku konkretizácii platiteľa mzdy), o ktorú išlo a určenie rozsahu zrážok zo mzdy. Subjektom, ktorý má v konečnom dôsledku právo určovať výšku mesačných zrážok zo mzdy, bude takmer vždy žalovaný, nakoľko miera jeho práva voči žalobkyňi v súvislosti s mierou povinností dlžníka zabezpečuje jeho takmer úplnú dominanciu v tomto zmluvnom vzťahu bez existencie akejkoľvek kontroly pri vykonávaní jeho domnelých práv, čo sa v prípade žalobkyne prejavuje požiadavkou žalovaného na sumu 30.407,50 EUR (úverová zmluva bola uzatvorená na finančnú čiastku 20.000,- EUR). Listom z 11. 09. 2014 žalobca požiadaval zamestnávateľa žalobkyne Strednú odbornú školu obchodu a služieb o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy. Zamestnávateľ žalobkyne ho listom z 03. 10. 2014 upovedomil o nemožnosti výkonu zrážok z jej mzdy z dôvodu existencie prednostných zrážok. To však nevylučuje vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne v budúcnosti bez kontroly súdu. Nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy osvedčila začatím výkonu zrážok zo mzdy na základe neplatnej dohody, akonáhle to bude možné.

Po citácii ustanovení § 334 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d/, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a § 551 ods. 1 OZ sa súd prvej inštancie stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Dospel k záveru o danosti potreby dočasnej úpravy pomerov strán sporu. Zdôraznil, že funkciou neodkladného opatrenia je zabrániť nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím, v už začatom, alebo po skončení konania vo veci samej nastať. Vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia sa okresný súd obmedzil len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, ktoré musia byť takého charakteru, že bez bezodkladnej úpravy pomerov by mohlo dôjsť k nezvratiteľnému následku, alebo stavu zvrátiteľnému len s neprimeraným úsilím a nákladmi.

Dohoda o zrážkach zo mzdy vyplýva z uzatvorenej zmluvy o úvere č. 2366259686 zo dňa 17. 09. 2013, ktorú žalobkyňa mohla buď podpísať, alebo odmietnuť ako celok, pričom nemohla ovplyvniť spôsob zabezpečenia pohľadávky. Ak by okresný súd dočasne neupravil pomery strán sporu, existuje dôvodná obava zhoršenia celkového postavenia žalobkyne. Žaloba vo veci samej by mohla stratiť zmysel, nakoľko do doby rozhodnutia by pohľadávka žalovaného mohla byť vymožená. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje silnejšej strane - podnikateľovi, aby okrem zabezpečenia bola pohľadávka uhrádzaná vo vzťahu k subjektu - spotrebiteľovi bez preskúmania výšky a oprávnenosti pohľadávky súdom. Spotrebiteľ ako slabšia strana záväzkovo-právneho vzťahu má možnosť buď rešpektovať takúto dohodu, alebo uplatniť svoje práva na súde. Žalovaný chce realizovať prostredníctvom zamestnávateľa žalobkyne úhrady svojej pohľadávky bez jej preskúmania, alebo judikovania súdnym rozhodnutím. Preto mu okresný súd uložil povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Do rovnakého času uložil povinnosť zamestnávateľovi žalobkyne zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy a iných príjmov podľa dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutej v zmluve o úvere č. 2366259686 zo 17. 09. 2013.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný (ďalej aj „odvolateľ“) z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/, h/ CSP s návrhom, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, alternatívne napadnuté uznesenie zrušil a konanie zastavil. Uplatnil si náhradu trov konania.

Namietol nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia v jeho odôvodnení pre nedodržanie pravidiel argumentácie, čím došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces.

Argumentoval tiež, že ust. § 52 ods. 2 OZ v znení jeho novelizácie zákonom č. 102/2014 Z. z. účinnej od 01. 05. 2014 nie je možné aplikovať na právne vzťahy vzniknuté pred 01. 05. 2014 z dôvodu zákazu retroaktivity; v opačnom prípade by došlo k porušeniu základných princípov právneho poriadku.

Namietol nedostatok svojej pasívnej legitimácie tvrdiac, že s pôvodným veriteľom tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo. Podľa odvolateľa, vzhľadom na § 53a ods. 1 OZ, bude mať rozhodnutie súdu vplyv nielen na žalovaného, ale aj na dodávateľa - pôvodného veriteľa, ktorým bola Poštová banka, a. s..

Tvrdil tiež, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení s poukazom § 137 písm. c/ CSP. Uviedol, že naliehavý právny záujem nie je daný spravidla tam, kde je možné žalovať priamo na splnenie povinnosti (R 17/1972), ak vyriešenie určitej otázky neznamena úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je (rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/112/2004 - ZSP 6/06). Ak by aj súd určil, že žalovaný nie je oprávnený vykonávať práva z dohody o zrážkach zo mzdy, nemalo by to žiadny vplyv na platnosť hlavného úverového vzťahu zabezpečeného dohodou o zrážkach zo mzdy a povinnosť žalobkyne pravidelne splácať mesačné splátky úveru v rovnakej výške, ako by boli vykonávané zrážky zo mzdy. Vykonávaním zrážok zo mzdy sa dlh žalobkyne voči žalovanému znižuje, nestotožnil sa preto s konštatovaním okresného súdu, že dohoda zasahuje do majetkovej sféry žalobkyne.

Poukázal na to, že pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o úvere č. 2366259686 zo dňa 17. 09. 2013 uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalovaného a L. K. ako dlžníčkou a O. L. ako spoludlžníčkou bola uplatnená na Okresnom súde Zvolen žalobou na plnenie vedenou pod sp. zn. 7Csp/157/2017.

Žalovaný tiež uviedol, že by mohol označiť správanie žalobkyne za rozporné s dobrými mravmi, nakoľko požiadala Poštovú banku, a. s. o úver, ktorý jej bol v dobrej viere poskytnutý, avšak ona poskytnuté peňažné prostriedky nevrátila a svojim konaním spôsobila uplatnenie zabezpečovacieho inštitútu z dohody o zrážkach zo mzdy.

Podľa odvolateľa žalobkyňa nepreukázala nedostatok slobodnej vôle, absencia ktorej by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu, ani to, v čom má spočívať hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach na jej strane. Žalobkyňa si napriek širokému výberu iných bánk a produktov slobodne vybrala právneho predchodcu žalovaného a akceptovala aj zabezpečovací inštitút v podobe zrážok zo mzdy. Tento inštitút nemôže predstavovať nekalú zmluvnú podmienku, nakoľko je uzatvorený v súlade s Občianskym zákonníkom. Ide o zákonný zabezpečovací inštitút pre prípad neplnenia si povinností zmluvnou stranou, ktorý môže slúžiť aj na uspokojenie pohľadávky veriteľa, a to aj mimo súdneho konania. Vyhlásiť po uzatvorení zmluvy, že je neprípustné zabezpečovať záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy ako neplatnou zmluvnou podmienkou je v príkrom rozpore s právnym poriadkom SR aj Európskej únie. V zmysle nálezu ÚS SR sp. zn. PL.ÚS 11/96 je zrejmé, že v právnom štáte sú vzťahy medzi veriteľmi a dlžníkmi založené na očakávaní, že dlžníci budú plniť svoje povinnosti a štát bude túto zásadu podporovať a poskytovať veriteľom primeranú ochranu. Gramatickým výkladom § 53 ods. 4 OZ je odôvodnený záver, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je zmluvnou podmienkou, ktorá je ako právna skutočnosť definovaná v § 36 ods. 1 OZ. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/994/2013, v zmysle ktorého nemožno tvrdiť, že existuje naliehavý právny záujem iba na vyhlásení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Pokiaľ dohoda, na základe ktorej boli navrhovateľke poskytnuté finančné prostriedky (úverový právny úkon) je vo všetkých svojich dojednaniach platná, nemožno vyhlásiť, že navrhovateľ má naliehavý právny záujem akokoľvek nesplácať (teda aj zrážkami zo mzdy) dohodnuté splátky podľa uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere, keď platnosť samotnej zmluvy nenamieta.

V závere odvolateľ zdôraznil, že ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať ochranu vedúcu k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukázala na nedostatok odôvodnenia odvolania v časti tvrdenia o nepreskúmateľnosti rozhodnutia okresného súdu v jeho odôvodnení. Žalobkyňa považuje uznesenie napadnuté odvolaním dostatočne zdôvodnené.

Poprela, že žalovaný tvorí s pôvodným veriteľom nerozlučné procesné spoločenstvo, nakoľko 13. 06. 2017 pohľadávku zo zmluvy o úvere č. 2366259686 so všetkými právami a povinnosťami s ňou spojenými postúpil zmluvou o postúpení pohľadávky na žalovaného.

K vytýkanému nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení žalobkyňa uviedla, že žalovaný žiadal vykonávať zrážky z jej mzdy vo výške 150 % (t. j. poskytnutú sumu úveru navýšenú o 50 %). Poukázala na povinnosť zamestnávateľa vykonávať zrážky z jej mzdy v prípade neexistencie neodkladného opatrenia, čím by došlo k ukráteniu jej príjmu na základe neplatnej dohody. Ak by konajúci súd jej návrhu na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy vyhovel, suma poukazovaná žalovanému z jej príjmu by bola jeho bezdôvodným obohatením, čo by zakladalo dôvodné ďalšie súdne konanie. Aj keď žiadosť o vykonávanie zrážok bola daná jej zamestnávateľovi v roku 2014 a do roku 2017 nebola vykonávaná žiadna zrážka, stalo sa tak len z dôvodu strhávania iných prednostných zrážok z jej príjmu. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/493/2015, potvrdzujúce rozhodnutie Okresného súdu Zvolen o nariadení neodkladného opatrenia v obdobnej veci. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas strana sporu proti uzneseniu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1, § 357 písm. d) a § 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach odvolania žalovaného (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 329 ods. 1 veta prvá CSP) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto uznesenie okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

7. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

8. Žalovaný v odvolaní v prvom rade namietol porušenie jeho práva na spravodlivý proces nedostatočným odôvodnením uznesenia okresným súdom.

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu účinne sa zaoberať námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán sporu, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (pozri I. ÚS 46/05, II. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08, II. ÚS 220/08). Odvolací súd zistil, že odôvodnenie odvolaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia, nemá znaky ľubovôle a náhodnosti. Odvolací súd sa (v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP) v zásade stotožňuje s dostatočne zrozumiteľným a presvedčivým odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie. Uznesenie okresného súdu stručne, ale jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považuje za osvedčené a ktoré nie, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil, čím spĺňa zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ustanovení § 236 CSP za analogického použitia § 220 ods. 2 CSP.

9. K odvolacej námietke nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného odvolací súd iba v stručnosti udáva, že nerozlučné ani nútené procesné spoločenstvo nesvedčí postupcovi a postupníkovi. Písomnou zmluvou o postúpení pohľadávky nastúpi nový veriteľ (postupník) do trvajúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu), ktorý stráca svoje postavenie. Postupca stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Pohľadávku po jej postúpení nie je oprávnený vymáhať a nie je oprávnený ani prijať plnenie od dlžníka.

Napokon, v rozpore s touto odvolacou námietkou žalovaného je ďalšia časť jeho odvolania, v ktorej uvádza, že (sám) v procesnom postavení žalobcu podal na základe toho istého zmluvného vzťahu žalobu o plnenie (konanie má byť vedené pod sp. zn. 7Csp/157/2017).

10. Vzhľadom na odvolaciu námietku týkajúcu sa nedostatku procesnej podmienky, ktorou je nedostatok naliehavého právneho záujmu odvolací súd pripomína, že ustanovenie § 137 CSP rozlišuje medzi žalobou, ktorou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, pričom naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu (písm. c)), alebo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu (písm. d)).

Ako uvádza komentár k Civilnému sporovému poriadku (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 504) právny záujem na určení práva vyplýva z právneho predpisu, ak právny predpis určitú osobu oprávňuje, alebo jej ukladá podať bližšie špecifikovanú žalobu. Oprávnenie podať takúto určovaciu žalobu zakladá nevyvrátiteľnú domnienku, že právny záujem žalobcu je daný. Takýmito typmi žalôb sú napr. žaloba na určenie popretej pohľadávky prihlásenej do konkurzu (§ 32 zákona o konkurze a vyrovnaní), alebo žaloba na vylúčenie veci z exekúcie, ak tretia strana uplatňuje právo na vec, ktoré nepripúšťa exekúciu (§ 55 ods. 1 Exekučného poriadku).

Podľa toho istého zdroja sú zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť právnymi skutočnosťami. Nová právna úprava pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (hmotného práva). Príkladmi týchto žalôb sú žaloba o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce, žaloba o určenie neplatnosti dražby podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, žaloby vyvolané sporom o dedičské právo

(§ 194 CMP), alebo žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru v zmysle § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (účinného 01. 05. 2018).

11. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, odvolací súd zdôrazňuje, že žalobkyňa sa výslovne nedomáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ale určenia, že žalovaný nie je oprávnený vykonávať práva z dohody o zrážkach (zrejme zo mzdy, pozn. odvolacieho súdu) obsiahnutej v zmluve o úvere č. 2366259686 zo dňa 17. 09. 2013.

12. Odvolateľ dal v spojitosti s námietkou nedostatku naliehavého právneho záujmu do pozornosti skutočnosť, že na Okresnom súde Zvolen v konaní sp. zn. 7Csp/157/2017 ako žalobca uplatnil voči žalovanej O. L. pohľadávku zo zmluvy o úvere č. 2366259686 zo dňa 17. 09. 2013, ktorú spolu s dlžníčkou T. K. uzatvorila ako spoludlžníčka; pravdivosť svojho tvrdenia nijako neosvedčil. Odvolací súd iba všeobecne pripomína, že ak je predmetom konania žaloba na plnenie, konajúci súd pri prejednávaní veci samej posudzuje prípadnú existenciu prekážky litispendencie vo vzťahu k žalobe na určenie (za predpokladu totožnosti strán sporu a totožnosti veci).

13. Ďalšie odvolacie námietky (posúdenie aplikácie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 01. 05. 2014 na právne vzťahy vzniknuté pred týmto dňom, nedostatok slobodnej vôle žalobkyne ako dôvod neplatnosti právneho úkonu, posudzovanie dohody o zrážkach zo mzdy ako nekalej zmluvnej podmienky, miera poskytovania ochrany spotrebiteľovi a súladu jeho správania s dobrými mravmi) sa týkajú meritórneho prejednávania a posudzovania sporu, nie konania o neodkladnom opatrení.

14. Na doplnenie odvolací súd uvádza, že v posudzovanom spore skúmal aj dôvodnosť (skutkový a právny základ) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Z obsahu spisu je nesporné, že účelom návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia bolo dočasne zamedziť realizácii zrážok z jej mzdy, o vykonávanie ktorých bol požiadaný jej zamestnávateľ. Tento účel vyplýva z jej dôvodnej obavy, aby v dôsledku realizácie zrážok z jej mzdy nedošlo k zhoršeniu jej faktického postavenia. Ďalej odvolací súd zistil, že neodkladné opatrenie nespôsobí neprimeraný zásah do právnych vzťahov strán sporu a nevytvorí nenávratný stav a jeho rozsah je primeraný sledovanému legitímnemu účelu. Nariadením tohto neodkladného opatrenia nevznikne žalovanému žiadna zásadná ujma a žiadna ujma nevznikne ani tretej osobe - zamestnávateľovi žalobkyne. Ide o dočasnú úpravu pomerov, ktorá bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Nariadením neodkladného opatrenia nedochádza ani k zásahu do ústavného práva žalovaného na súdnu ochranu v zmysle Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

15. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na prípad Marcinová/ POHOTOVOSTĚ, C-30/12, kde z pripomienok Európskej komisie vo vzťahu k výkladu článku 17 a 38 Charty základných práv Európskej únie a článku 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie vyplýva, že dohody o zrážkach zo mzdy predstavujú úskalie v tom, že na ich základe môžu byť zo mzdy dlžníka uspokojené aj tie časti pohľadávky veriteľa, ktoré sa zakladajú na nekalých podmienkach uvedených v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Zamestnávateľ a ani dlžník nemajú možnosť tieto zrážky jednostranne zastaviť. Komisia zároveň poukázala na vysoké sankcie, ktoré sa môžu považovať za nekalé podmienky, a to podľa bodu 1e prílohy k Smernici 93/13 EHS.

16. Pri svojom rozhodovaní odvolací súd vychádzal aj zo skutočnosti, že povinnosť uložená zamestnávateľovi žalobkyne, teda zákaz vykonávať zrážky z jej mzdy v prospech žalovaného na základe dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov je iba neodkladným, predbežným opatrením, pre ktoré je charakteristická jeho dočasnosť. Súd musel prihliadnuť aj na preventívnu povahu neodkladného opatrenia, ktorým sa má zabrániť podstatnému zhoršeniu postavenia žalobkyne vykonávaním neodôvodnených zrážok zo mzdy s prihliadnutím na obsah uzavretej zmluvy. V prípade, ak by nedošlo k nariadeniu neodkladného opatrenia, zamestnávateľ by vykonával zrážky zo mzdy (po uspokojení pohľadávok so skorším poradím) a vzniká nezanedbateľné nebezpečenstvo, že celková suma by podstatne prekročila sumu, ktorú má žalobkyňa žalovanému zaplatiť. Vydaním neodkladného opatrenia sú chránené práva spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvy v porovnaní s dopadom na žalovaného ako silnejšej zmluvnej strany.

17. O nároku na náhradu trov celého konania rozhodne aj bez návrhu súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 C. s. p.).

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).